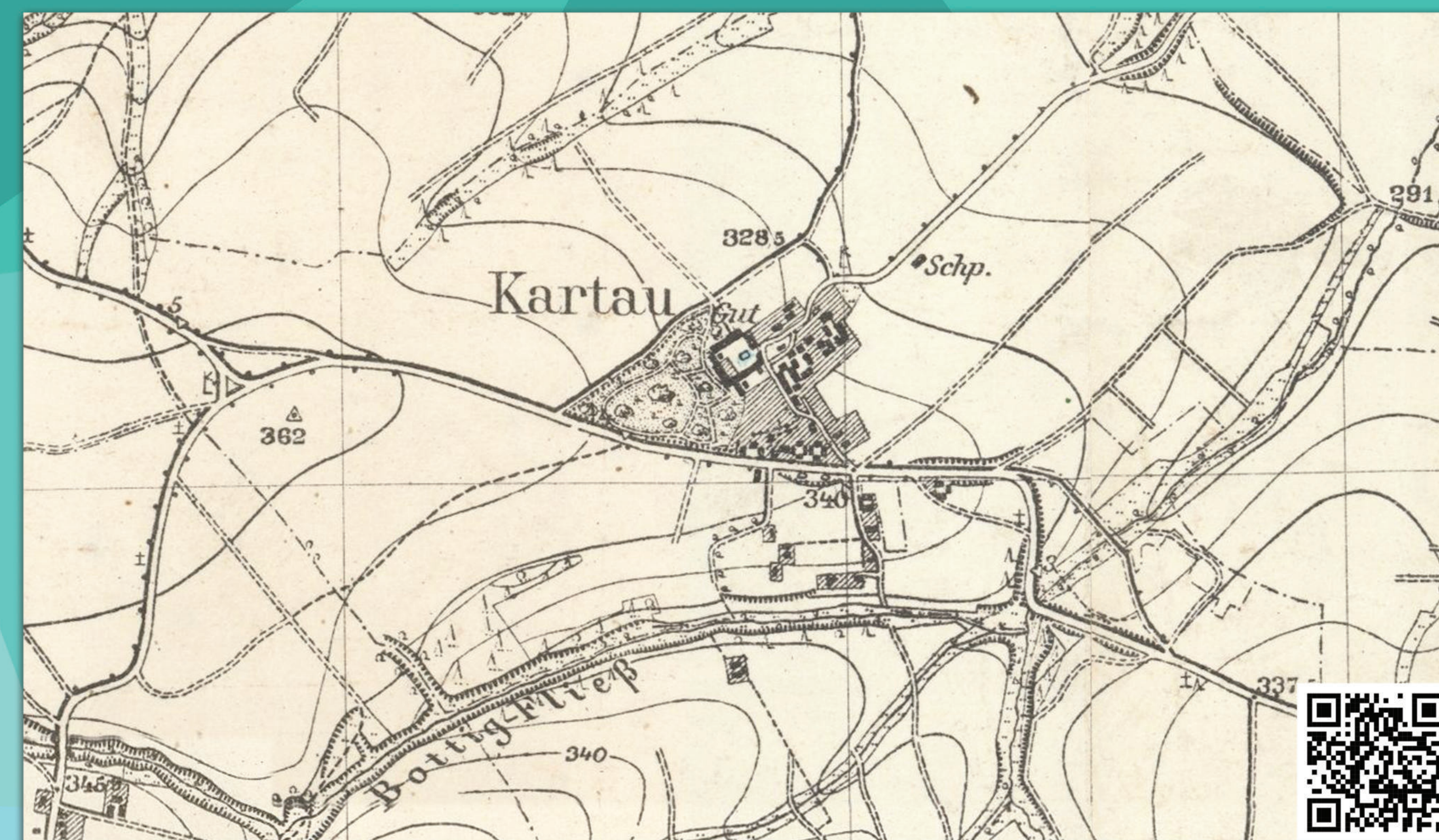

WIELOKULTUROWE DZIEDZICTWO KŁODZKICH WSI ZABYTKI, KTÓRE WARTO ZOBACZYĆ!

Korytów jest jedną z najstarszych wsi kłodzkich. Wskazuje na to układ miejscowości (słowiańska owalnica, przekształcona następnie w wielodrożnicę) oraz jej nazwa, nawiązująca do szczegółu topograficznego (wokół płaskowyżu, na którym znajduje się wieś, ciągnie się wąska dolina Roszyckiego Spływu na kształt rowu, koryta). Pierwsze wzmianki o wsi pochodzą już z 1291 r. Król czeski, Wacław II miał wówczas nadać dziesięcinę z Korytowa kościołowi joanitów w Kłodzku, w 1319 r. darowiznę potwierdził kolejny czeski monarcha, Jan Luksemburski, a w 1327 uczynił to książę Henryk Wrocławski, władający wówczas Kłodzkiem. Korytów stanowił wtenczas własność książęcą.

Osada została prawdopodobnie całkowicie zniszczona w czasie najazdu husyckiego w 1428 r. W kolejnych latach nastąpiła ponowna lokacja wsi, tym razem na tzw. prawie niemieckim. We wsi powstało wówczas wolne sędziostwo (mianem tym określano w Ziemi Kłodzkiej sołtysów wsi lokowanych na tzw. prawie niemieckim), chociaż wzmiankowane zostało dopiero w 1571 r. Na przełomie XV i XVI w. właścicielem Korytowa był Jacob Stanco, właściciel zamku Karpien, lecz na początku XVI w. wieś ponownie wróciła do zamku kłodzkiego. W 1534 r. było tu siedem gospodarstw chłopskich oraz cztery zagrodnicze, a także spory folwark, w którym można było przechowywać ok. 100 szefli zboża. Przy nim znajdowały się dwie łąki, z których co roku zwożono ponad 100 wozów siana. W 1585 r. folwark spłonął od uderzenia pioruna, ale szybko go odbudowano. Rok później cesarz Rudolfa II sprzedał wieś Friedrichowi von Falkenheim und Kleinkirchen. Po bezpotomnej śmierci jego syna (1617) majątek odziedziczyła córka Friedricha, Anna Małgorzata.

Początek XVII w. nie był pomyślny dla Korytowa, bowiem wieś ucierpiała w działaniach wojny 30-letniej (1618-1648). W 1622 r. wojska cesarza austriackiego, których celem było odbicie Kłodzka z rąk protestantów, spaliły istniejący we wsi dwór oraz kilka gospodarstw. Dziesięć lat później odnotowano we wsi tylko 3 chłopów i 8 zagrodników, a do 1653 r. przybyło zaledwie jedno gospodarstwo chłopskie. W 1648 r. Korytów stał się własnością Wolfganga Ferdinanda Fitscha, komendanta twierdzy kłodzkiej, ale pod koniec stulecia wieś należała już do hrabiów von Hartig, którzy wybudowali tu okazały pałac. W połowie XVIII w. majątek zakupił radca handlowy Leopold Grenedel, właściciel m.in. Ratna i Bierkowic. Wieś liczyła wówczas 7 rodzin chłopskich, 9 zagrodniczych i 4 chałupników (w tym 2 rzemieślników). Od 1788 r. nowymi właścicielami wsi zostali Haugwitzowie z Piskowic.

Oprócz pałacu, funkcjonował tu wówczas folwark złożony z trzech budynków gospodarczych oraz młyn. W 24 domach mieszkały 4 rodziny chłopskie, 16 zagrodników i chałupników, wśród których było już czterech rzemieślników: kowal, gorzelnik, szewc i tkacz. Osada liczyła 112 mieszkańców.

W XIX w. Korytów nadal często zmieniał swoich właścicieli, ale nastąpił pewien rozwój wsi. Liczba budynków zwiększyła się do 30, stopniowo wzrastała także liczba mieszkańców: 129 (1822), 153 (1845), 196 (1863). Głównym zajęciem zamieszkującej wieś ludności było rolnictwo, ale w folwarku hodowano 590 merynosów. Oprócz młyna we wsi działały wówczas także gorzelnia i niewielka przędzalnia, w której zatrudnionych było 14 tkaczy.

Pomimo dogodnego położenia w pobliżu Kłodzka i kilku ciekawych obiektów Korytów był rzadko odwiedzany przez turystów, którzy odwiedzali przede wszystkim sąsiednie Piskowice. W pierwszej połowie XX w. rozwój wsi uległ zahamowaniu. Liczba mieszkańców uległa wówczas względnemu ustabilizowaniu, a oprócz rolnictwa i hodowli, część z nich znalazła zatrudnienie w rozwijającym się przemyśle (głównie w Kłodzku). W okresie II wojny światowej w Korytowie mieścił się niewielki obóz pracy przymusowej. Osadzeni w nim robotnicy z Polski, głównie z województwa kieleckiego, wykorzystywani byli do prac w folwarku.

Wieś zachowała swój rolniczy charakter także po 1945 r., na bazie dawnego folwarku założono później Państwowe Gospodarstwo Rolne. Z instytucji kulturalnych w dzisiejszym Korytowie działa świetlica wiejska. Miejscowość posiada kilka ciekawych zabytków, wartych zobaczenia (m.in. barokowy pałac, pomniki, kapliczki i krzyże przydrożne z XIX - XX w., charakterystyczny dla regionu układ dawnych zabudowań gospodarskich na planie kwadratu oraz rzadko dziś spotykana zabudowa drewniana).

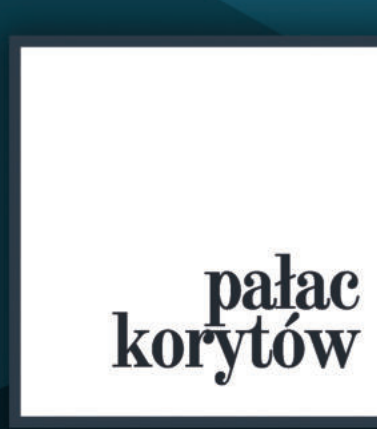
Marek Królikowski

Projekt graficzny tablicy: Damian Zarzyka
Projekt mapy: Alicja Pawlik, Maciej Wasłowicz

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Fundacja „Razem Możemy Więcej”
przy Domu Dziecka w Kłodzku
www.razemmozemywiecej.org.pl

„Projekt dofinansowany w ramach programu Narodowego Instytutu Dziedzictwa – Wspólnie dla dziedzictwa”

WIELOKULTUROWE DZIEDZICTWO KŁODZKICH WSI ZABYTKI, KTÓRE WARTO ZOBACZYĆ!

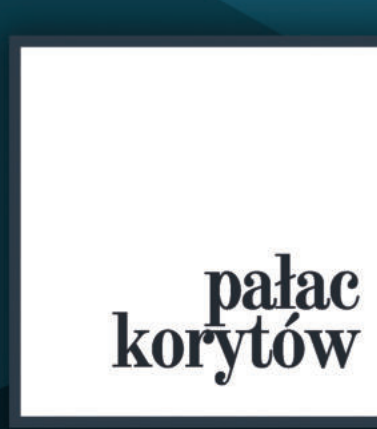

Projekt graficzny: Damian Zarzyka
Projekt mapy: Alicja Pawlik,
Maciej Wasłowicz
Zdjęcia: Laura Sikora, Wiktoria Filar
Koordynator: Marek Królikowski

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Fundacja „Razem Możemy Więcej”
przy Domu Dziecka w Kłodzku
www.razemmozemywiecej.org.pl

„Projekt dofinansowany w ramach programu Narodowego
Instytutu Dziedzictwa – Wspólnie dla dziedzictwa”